

Yhdessä varhaiskasvatuksen hyväksi

Varhaiskasvatuksen järjestämisessä tarvitaan tiivistä yhteistyötä kuntien, huoltajien ja varhaiskasvatuksen ammattilaisten välillä. Tässä kirjeessä käsitellään varhaiskasvatuksen lainsäädännön ja normien vaikutuksia, kustannusten kasvua, Hyvinkään varhaiskasvatuksen tilannetta sekä kesäajan suunnittelun tärkeyttä. Yhdessä voimme varmistaa, että varhaiskasvatus tukee jokaista lasta parhaalla mahdollisella tavalla ja että toiminta on kustannustehokasta.

Lainsäädäntö, normit ja kustannusten kasvu varhaiskasvatuksessa

Viime vuosina kunnilta on tiedusteltu keinoja, joilla lainsäädännöllistä ohjausta eli ns. normitusta voitaisiin keventää tai purkaa. Nyt näyttää siltä, että merkittäviä normien purkutalkoita varhaiskasvatuspalveluihin ei ole tulossa.

Kuntaliiton toimitusjohtaja **Minna Karhunen** on kertonut asiasta vastikään Helsingin Sanomissa. Myös Kuntaliiton kehittämispäällikkö **Jarkko Lahtinen** on viestinyt asiasta varhaiskasvatuksen näkökulmasta.

Kuntaliiton selvityksen mukaan vuosina 2022–2023 varhaiskasvatuksen kustannukset ovat nousseet 13,2 %. Kustannusten nousun taustalla on useita tekijöitä, kuten varhaiskasvatuksen tuen lakimuutos, asiakasmaksulain muutokset sekä varhaiskasvatuksen mitoitussääntelyn tarkentaminen. Päiväkodeissa erityisesti alle kolmevuotiaiden määrä on kasvanut, mikä tarkoittaa, että tiloja ja henkilökuntaa on tarvittu enemmän.

Lyhyesti Hyvinkään varhaiskasvatuksesta

Hyvinkään varhaiskasvatuksessa on myös todettu kustannusten kasvua. Hyvinkääläisistä 0–6-vuotiaista lapsista varhaiskasvatukseen osallistui 31.12.2024 reilu 76 %. Lasten osallistuminen varhaiskasvatukseen vaihtelee kuukausittain ja vuosittain, mikä tuo haasteita mm. tila-, henkilöstö- ja ateriajärjestelyihin. Erityisesti 1–2-vuotiaiden lasten osallistumisaste on viime vuosina ollut nousussa. Varhaiskasvatuksen lapsista noin 10

%:lla on erilaisia tuen tarpeita. Asiakasmaksulain muutokset ovat pienentäneet varhaiskasvatuksen tuottoja valtakunnallisesti ja paikallisesti. Hyvinkäällä noin 50 % ei maksa tulojen perusteella maksua varhaiskasvatuksesta ja noin kolmasosa maksaa korkeinta asiakasmaksua.

Varhaiskasvatuksen kesäajan suunnittelu vaatii yhteistyötä

Esiopetuksen ja koulujen lomien aikana huoltajien tulee ilmoittaa lastensa poissaolot etukäteen, jotta henkilöstöresurssi voidaan kohdentaa tehokkaasti. Usein huoltajat varaavat paikan varhaiskasvatukseen, vaikka eivät aina tarvitse sitä. Tämä johtaa siihen, että mm. lomien aikaista tilojen käyttöä ja henkilöstöresursseja ei voida suunnitella optimaalisesti. Esimerkiksi heinäkuulle 2024 huoltajien varaamasta varhaiskasvatuksen tarpeesta toteutui vain noin 60 %. Laskennallisesti voidaan arvioida, että ylimääräisiä henkilöstökustannuksia syntyy ko. kuukauden aikana noin 70 000–80 000 euroa.

Kestävän kehityksen näkökulmasta hävikkiruoan vähentämiseen olisi hyvä voida vaikuttaa. Ateriapalvelut on laskenut vuosittain sekä varhaiskasvatuksen että perusopetuksen hävikkiruoan määrän ja sille laskennallisen hinnan. Vuonna 2024 hävikkiä kertyi varhaiskasvatuksessa noin 14 400 kg, mikä on euroina noin 65 000 euroa.

On todella tärkeää, että jokainen huoltaja varaa lapsensa hoitoajat ja ilmoittaa poissaolot sovittujen aikataulujen mukaisesti. Kun huoltajat ilmoittavat ajoissa hoito- ja poissaoloajat, varhaiskasvatuksen henkilökunta voi kohdentaa resurssit tehokkaammin, mikä hyödyttää kaikkia osapuolia.

Varhaiskasvatuspalvelut toivoo hyvää yhteistyötä huoltajien kanssa

Yhdessä, avoimen viestinnän ja suunnitelmallisuuden avulla voimme varmistaa, että varhaiskasvatusjärjestelyt tukevat jokaista lasta parhaalla mahdollisella tavalla ja että toiminta on kustannustehokasta.

Aurinkoista kevättä toivottaen,

Eila Rapala
varhaiskasvatuksen johtaja